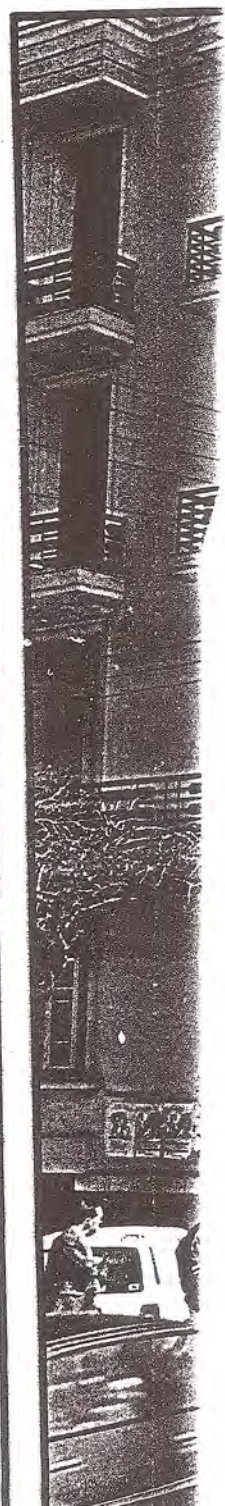

οι «καταληψίες

της Θεσσαλονίκης

Πριν από ενάμιση χρόνο, μια ομάδα φοιτητές κατέλαβαν ένα πενταόροφο ακατοίκητο πανεπιστημιακό κτίριο καλώντας παράλληλα τους άστεγους να τους μιμηθούν. Το παράδειγμα τους δεν βρήκε μιμητές, όμως, το πρωτόγνωρο για τα ελληνικά δεδομένα πείραμα αυτοδιαχείρισης που έκαναν οι «καταληψίες» μοιάζει να πέτυχε. Η ζωή στην «Κατάληψη» κυλάει οργανωμένα για τους «ενοίκους»

Αριστερά: Συζήτηση στο δωμάτιο της Στελίας. Κάτω: Κιθάρα και τραγούδι σε ένα μπαλκόνι του κτιρίου. Δεξιά: Το κατειλημμένο κτίριο στην παραλιακή λεωφόρο της Θεσσαλονίκης.

«Άστεγοι, μπείτε σ' άδεια σπίτια». Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 1985. Φοιτητές και σπουδαστές των αριστερών συσπειρώσεων - άστεγοι, κατά δήλωσή τους - καταλαμβάνουν το πενταόροφο ακατοίκητο πανεπιστημιακό κτίριο της παραλιακής Λεωφόρου Νίκης 39 και καλούν τους άστεγους της Θεσσαλονίκης «να πάρουν την τύχη στα χέρια τους. Να καταλάβουν δηλαδή τα οχτακόσια άδεια κτίρια που υπάρχουν στην πόλη, για να μας θυμίζουν ότι το ιερό δικαίωμα της ιδιοκτησίας

είναι βαρβαρότητα και προτιμάει τα ποντίκια και τις αράχνες από τους ανθρώπους».

Θεσσαλονίκη, ενάμιση χρόνο μετά. Το στεγαστικό πρόβλημα οξύνθηκε ακόμα περισσότερο, αλλά οι άστεγοι δεν ακολούθησαν το παράδειγμα των «ενοίκων» της Λεωφόρου Νίκης 39 και κανένα άλλο ακατοίκητο κτίριο δεν καταλήφθηκε. Η προσπάθεια για δημιουργία κινήματος άστεγων κόλλησε στο ξεκίνημά της. Το μόνο που ίσως πέτυχε σ' αυτή την υπόθεση είναι το πρωτό-

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΟΥΛΙΩΤΗ
 Φωτ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

άγονται τη Γαλλία

θητικά έπιπλα
εθνικών χώρων
(. βεράντες, κλπ.)
ου αντέχουν
εις καιρικές συνθήκες.

CLASSIC
Λ.Τ. 6.500*
δρχ.

GOLF
Λ.Τ.
3.200* δρχ.

και πολλά
ακόμη σχέδια

ΙΑ ΟΒΑΛ
5x0,85 μ.
16.000* δρχ.

ελαπτικού χώρου
ιδικές τιμές

λαμβάνεται ο ΦΠΑ (18%)

στικοί Εισαγωγείς

arden Home

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Κηφισίας 266
Τηλ. 6830.975, 6819.792

ΑΘΗΝΑ: Νέα Λεωφ.
Μεταμόρφωσης 36 Τηλ. 8946.903

Λιανόπωλεως 96 Τηλ. 230.421

Επιπλοποιός

οι «καταληψίες» της Θεσσαλονίκης

Συνέχεια από τη σελίδα 147

γνωφο για τα ελληνικά δεδομένα πείραμα αυτοδιαχείρισης. Να ζήσουν δηλαδή μαζί, όχι απομονωμένα και αποξενωμένα, όπως στις πολυκατοικίες, τριανταπέντε άτομα - τόσοι μένουν στην οικοδομή - δοκιμάζοντας «μια κοινή συμβίωση μέσα από την επικοινωνία, τη συνεργασία, σε τελευταία ανάλυση, μια νέα ποιότητα σχέσεων πιο ανθρωπίνων».

«Αυτό που μας ενώνει», θα μας πει η Στελίνα Καμπανία, που μένει στην «Κατάληψη», «είναι η κοινή στάση απέναντι στο πρόβλημα. Εδώ καταφέραμε να αναπτύξουμε μια λογική αυτοδιαχείρισης. Δεσμεύσαμε όλους για κοινή ζωή, είναι η συλλογικότητα στην εργασία, στην καθαριότητα και στα έξοδα».

Τι συνθέτει λοιπόν αυτή την αυτοδιαχείριση; Κατ' αρχήν, στα δωμάτια του κτιρίου οι «καταληψίες» μένουν ένας-ένας ή δύο-δύο, ανάλογα δηλαδή με τις ανάγκες. Τα δωμάτια που επισκεφθήκαμε, ήταν πεντακάθαρα και διακοσμημένα σύμφωνα με το γούστο του «ένοικου». Έτσι, στους τοίχους υπάρχουν αφίσες ειδώλων, όπως π.χ. του Τζαίημς Ντην, διάφορα κολάζ, κλπ.

Σε κάθε όροφο υπάρχει η κοινή κουζίνα, η τουαλέτα και από τρία μπάνια, τα οποία, όπως λένε οι «ένοικοι», έφτιαξαν οι ίδιοι, με έξοδα του κοινού ταμείου. Ο πρώτος όροφος έχει διαμορφωθεί σε καφενείο, όπου τις ελεύθερες ώρες τους οι θαμώνες παίζουν τάβλι και σκάκι πίνοντας αναψυκτικά, τα οποία σερβίρονται σε χαμηλές τιμές. Εδώ γίνονται δεκτοί και οι επισκέπτες, που μπορεί να μπαίνουν ελεύθερα, αλλά όχι ανεξέλεγκτα, στο κτίριο. Επίσης, στο χώρο του καφενείου αναπτύσσονται και οι «πολιτικές δραστηριότητες», που συνίστανται κυρίως σε συγκεντρώσεις άστεγων, «ώστε να συντονιστούν οι κινήσεις στην κατεύθυνση της λύσης του στεγαστικού προβλήματος». Για τη διαμόρφωση των χώρων, ιδιωτικών και κοινόχρηστων, δαπανήθηκαν γύρω στα δυο εκατομμύρια δραχμές από το κοινό ταμείο στο οποίο ο κάθε «ένοικος» βάζει διακόσιες δραχμές την εβδομάδα, εκτός φυσικά από τις

έκτακτες εισφορές, που κατά καιρούς αποφασίζει η Γενική Συνέλευση.

«Για τα πάντα εδώ αποφασίζει η Γενική Συνέλευση», διευκρινίζει ο Περικλής. «Φροντίζουμε ο ένας να μην ενοχλεί τον άλλο σε θέματα ησυχίας κλπ. Η συνέλευση αποφασίζει για το τι πρέπει να αγοράσουμε, τι να επισκευάσουμε, ποιοι θα καθαρίσουν τους κοινόχρηστους χώρους κλπ. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης είναι «νόμος». Όσοι δεν συμμορφώνονται μ' αυτές διώχνονται από το κτίριο, πάλι με απόφαση της Συνέλευσης. Τέτοια παραδείγματα είχαμε με άτομα που δεν ήθελαν να καθαρίσουν και γενικά να συμμορφωθούν με τους όρους της κατάληψης. Τα έξοδα για το φως, το νερό και τα κοινόχρηστα πληρώνονται επίσης από το κοινό ταμείο».

● *Καλά, εσείς βολευτήκατε να είστε, οι άλλοι όμως, οι σύντροφοί σας, που και αυτοί έχουν πρόβλημα στέγης, τι γίνονται; Μπορούν αυτοί να μείνουν στην «Κατάληψη» ή εγκαταστάθηκαν εσείς για πάντα;*

Χάρης: «Κατ' αρχήν δεν βολευτήκαμε. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει να θάλουμε ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι μας, αλλά να συμβάλουμε με την πάλη μας σε μια γενικότερη λύση του προβλήματος. Δεν είμαστε μόνιμοι εδώ. Ένα χρόνο τώρα η «Κατάληψη» ανανεώθηκε κατά 50%. Έφυγαν άτομα που πήραν πτυχίο και μπήκαν άλλα που είχαν άμεση ανάγκη στέγης. Υπάρχουν φοιτητές ή και εργαζόμενοι μαθητές που δεν έχουν «πού την κεφαλήν κλίνει». Αυτούς τους φιλοξενούμε και, όταν αδειάσει δωμάτιο, μπαίνουν αυτοί. Αυτή την εποχή το κτίριο είναι κορεσμένο. Πρέπει να πούμε ακόμα, ότι εμείς δεν κάνουμε εξαγωγή κατάληψης. Θα μπορούσαμε, τα συγκεκριμένα άτομα, να πάμε να καταλάβουμε και άλλα κτίρια και να εγκαταστήσουμε εκεί άστεγους. Αυτό είναι λάθος όμως, εμείς θέλουμε να βοηθήσουμε άστεγους να κατανοήσουν, ότι πρέπει οι ίδιοι να προχωρήσουν σε μια τέτοια λύση».

● *Δεκαεφτά μήνες όμως δεν καταφέρατε, απ' ό,τι φαίνεται, να πεύσετε κανένα. Γιατί; Μήπως*

δεν υπάρχουν πραγματικοί άστεγοι;

Νίκος: «Αυτή η διεκδίκηση είχε κοινωνικά χαρακτηριστικά. Ο κόσμος συνεχίζει να αναζητεί λύσεις πολιτικές στο στεγαστικό πρόβλημα. Εμείς πιστεύουμε ότι οι καταληψίες είναι η μόνη ρεαλιστική πρόταση, γιατί οι πολιτικές λύσεις σε περίοδο οικονομικής κρίσης είναι ουτοπία. Πρέπει να πούμε ότι σήμερα στη Θεσσαλονίκη, αλλά και στην Ελλάδα γενικότερα, το στεγαστικό πρόβλημα δεν έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις. Έτσι, δεν έχουμε άστεγους που να κοιμούνται στα πάρκα, στους δρόμους. Έπειτα, υπάρχει το θέμα των δεσμών με την οικογένεια, που είναι ισχυροί. Για παράδειγμα, οι φοιτητές στη Θεσσαλονίκη έχουν φοβερό πρόβλημα στέγης, ζουν σε δωμάτια τέσσερις και πέντε μαζί. Διστάζουν όμως να προχωρήσουν, κατά ομάδες, σε καταληψίες ακατοίκητων οικοδομών, σκεπτόμενοι το τι θα πουν οι γονείς τους ή ο κοινωνικός περίγυρος. Αυτός είναι βασικότατος λόγος, που δεν μας μιμήθηκαν άλλοι, οι οποίοι έχουν πρόβλημα».

Η ζωή της τριακονταπενταμελούς αυτής οικογένειας κυλάει ήσυχα και όμορφα στην «Κατάληψη» τη στιγμή, που χιλιάδες οικογένειες αντιμετωπίζουν άμεσα το φάσμα της εξώσης από τα διαμερίσματά τους ή αγκομαχούν να σηκώσουν τα υπέρογκα ενοίκια. Μέχρι τότε όμως; Το κτίριο ανήκει στην Οδοντιατρική Σχολή - από κληροδότημα σε ιδιώτη - και προορίζεται για ερευνητικό κέντρο. Ήδη, σύμφωνα με τα όσα μας είπε ο πρότανης κ. Δημήτρης Φατούρος, οι εργασίες για τη μετατροπή του σε ερευνητικό κέντρο προχωρούσαν, μέχρι που έγινε η κατάληψη.

Η Οδοντιατρική Σχολή το διεκδικεί, αλλά οι «ένοικοι» είναι αποφασισμένοι να μην το εγκαταλείψουν. Μάλιστα, για να μην τους κόψει η ΔΕΗ το ρεύμα, καταθέτουν το λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Ο χρόνος θα δείξει προς τα πού θα κλίνει η διεκδυστία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ